

Co se týče průkazu způsobilosti k živnosti hodinářské, stanovilo min. nař. ze dne 17. září 1883 č. 150 ř. z., že vysvědčení odborné školy v Karlštejně (srv. č. 11 téhož nařízení) vydané o tom, že příslušná osoba s úspěchem absolvovala učeliště toto, opravňuje ji též nastoupiti a samostatně provozovati živnost hodinářskou (srv. čl. »Živnosti řemeslné«).

Živnost hokynářská.

Živnost hokynářská náleží k živnostem obchodním v užším smyslu, při kterýchž tedy zní ohlášení živnosti, pokud se týká živnostenský list na provozování obchodu, jakožto výlučného zaměstnání živnostenského, a není tedy právo ku provozování obchodu zde výronem snad onoho živnostenským producentům příslušejícího oprávnění, mocí jehož smějí svými výrobky a zbožím vésti obchod (výn. min. obchodu ze dne 16. září 1883 č. 26.701). Jsou tedy hokynáři již na základě svého živnostenského listu oprávněni prodávati zejména tyto předměty: veškery druhy chleba a pečiva, mléko a výrobky mléčné, jako máslo, omastek, sýr každého druhu, vejce, čerstvé a uzené maso ze zabitých dobytčat, vepřový omastek, slaninu, sádlo, veškery druhy mouky, luštěnin, obilí, veškery druhy zeleniny, veškery druhy lojového zboží, tedy i mýdlo a svíčky, zboží provaznické, veškery druhy zboží kartáčnického, veškery druhy hřebíků, veškery potřeby do kuchyně, ovoce atd. Z důležitějších dobrozdání komor obchodních a živnostenských a z rozhodnutí živnostenských plyne dále:

1. hokynáři jsou oprávněni nakupovati obilí jen potud, pokud je dají semlíti za tím účelem, aby mouku z toho dobytou dále zcizili (obch. a živn. komora pražská).

2. Původně obmezována byla živnost hokynářská jen na prodej jednotlivých druhů chleba; obmezení toto nedá se však srovnati s duchem nynějšího zákonodárství živnostenského a s uvolněným ruchem obchodním aniž s pokročilým stanoviskem, kteréž zaujímá živnost pekařská ve výrobě nejrůzmanitějších druhů chleba a proto jsou hokynáři oprávněni prodávati veškery druhy chleba již základem svého živnostenského listu (výn. dolnor. místodrž. ze dne 10. září 1881 č. 34.971).

3. Hokynáři a obchodníci potravinami smí nejen prodávati, ale i kroužiti a nakládati zelí a řepu (výn. dolnorak. místodrž. ze dne 23. ledna 1887 č. 65.966, sbírka Freye a Mareše č. 1953).

4. Jak vzhledem ku příslušným starším předpisům, tak i k ustanovením § 38 č. 2 zák. ze dne 15. března 1893 č. 39 ř. z. příslušelo a přísluší i nyní hokynářům daleko rozsáhlejší právo prodeje než obchodníkům potravinami a nesluší tedy obě tyto živnosti co do rozsahu jich na roveň sobě pokládati.

Konečně jisto jest, že smí hokynář obchodovati moukou a plodinami jediné a výhradně v malém, a nikdy tedy nesmí vésti obchod těmito předměty ve velkém (rozh. buk. zemské vlády ze dne 29. listopadu 1888; sb. Freye a Mareše č. 1989).

Živnost holičská, kadeřnická a vlásenkářská.

Živnost holičská, kadeřnická a vlásenkářská jest živností řemeslnou. Od pradávna a všeobecně panuje zvyk, že holiči prodávají svým zákazníkům i voňavky, vosk na vousy a podobné toaletní předměty. Tímto všeobecným zvykem dosud nevymítěným a s odporem se nesetkavším stalo se, že podnes lze považovati za součástku živnosti holičské a vlásenkářské ono oprávnění jejich ku prodeji těchto předmětů zákazníkům

svým, a že se holičům dovoluje obchodovati těmito předměty s tím však obmezením, že tyto předměty smějí prodávati jen svým zákazníkům. Předměty toaletními dlužno však rozuměti pouze ony věci, jež skutečně zapadají v živnost holičskou, tedy ku př. hřebeny, jehlice; nejsou však holiči oprávněni obchodovati jinými předměty toaletními, kteréž s jejich živností nejsou v nižádné souvislosti, jako kartáčky na zuby, zubní těsto (pastu) a pod. (srv. dobrozdání obchodní a živn. komory linecké a výn. min. vnitra ze dne 31. července 1889 č. 113.226). Holiči, kadeřníci a vlásenkáři nejsou oprávněni prodávati prostředky k barvení vlasů (dobrozdání obch. a živn. komory brněnské).

Živnost hostinská.

I. Roztřídění.

Mezi živnostmi koncesovanými zaujímá živnost hostinská a výčepnická zvláštní místo; zabíráť předkem celou řadu jednotlivých oprávnění; ke koncesi a ku výkonu jejímu předepsány jsou kromě všeobecných podmínek ku samostatnému provozování kterékoli jiné živnosti vyhledávaných a kromě spolehlivosti na straně žadatele o koncesi ještě četné jiné náležitosti, jimž hostinský a výčepník vůbec vyhověti musí.

Živnost hostinská a výčepnická obsahuje tato oprávnění:

- a) přechovávati cizince,
- b) podávati jídla,
- c) čepovati pivo, víno a víno ovocné,
- d) čepovati vína umělá a polovina,
- e) čepovati a prodávati v malém pálené líhové nápoje,
- f) podávati kávu, čaj, čokoládu, jakož i jiné teplé nápoje a občerstvení jiného druhu.
- g) chovati dovolené hry.

Tato oprávnění lze jednotlivě jen propůjčiti a buďtež povždy jménem svým v propůjčení vyznačena (§ 16 řádu živn.). Jelikož tedy každé toto jednotlivé oprávnění může býti předmětem koncese, dovoleno jest též jednotlivé oprávnění složit, vzdáti se ho (rozh. min. vnitra č. 4416 z r. 1885). Žádá-li ten, kdo se o koncesi k živnosti hostinské uchází, výslovně za to, aby jemu vzpomenutá oprávnění udělena byla v objemu obmezenějším, nežli který zákonem jest předepsán, může se mu vyhověti; tak ku př. lze udělit koncesi ku provozování nějaké kantiny (vojenské hospody — srv. rozh. min. vnitra ze dne 23. června 1885 č. 9568).

II. Zákonné náležitosti k nabytí koncese. Viz čl. »Výčep«.

O tom, jsou-li tu veškery zákonné náležitosti, rozhoduje v konkrétním případě úřad živnostenský, prve vyslechnuv obec, v níž se živnost zříditi má, a pak i po případě zeměpanský úřad policejní (kde ovšem úřad takovýto jest — Praha), a to dle volného uvážení svého, nejsou tedy nikterak vázán učiněnými prohlášeními a nemá také místa proti rozhodnutí jeho stížnost k správnímu soudnímu dvoru. Není však potřebí slyšeti také společenstvo (rozh. soud. dv. spr. ze dne 31. ledna 1889 č. 368). Má-li býti zřízen ve větších městech nebo v místech lázeňských nějaký hôtél, budiž přihlíženo tu k potřebám obecního, a zamýšlí-li se zříditi hôtél v krajinách hornatých ku povznesení návštěvy turistů, na zřeteli budiž i kromě toho, pokud možná, dle okolností i snadné provádění policejního dozoru. Co se týče dobrozdání obce a práva rekursního srv. též čl. »Výčep«. Kumulace (hromadění) několika koncesí jest zde obmezena